

TRONDHEIM KOMMUNE

Barne- og familietjenesten Midtbyen

Årsrapport 2015

HVEM, HVA OG HVORFOR?

Et innblikk i arbeidet i Uteseksjonen i Trondheim året som gikk.

Camilla Wright - Red

Innhold

Året 2015.....	4
Organisering/Administrasjon/Personal	4
Verdisyn og arbeidsmetoder	5
Aktivitetstall for Uteseksjonen i Trondheim 2015	6
Maskineriet	7
Oppsøkende sosialt arbeid i 2015	8
Om samtaleemner på gata.	8
Uteseksjonens arbeidsmåte og mål med det oppsøkende arbeidet.....	11
Nøkkeltall for oppsøkende 2015	12
En "nyansatt" - betraktninger fra det oppsøkende arbeidet på gata	15
LOSU	17
Oppfølging av ungdom	17
Oppfølging etter Lov om barneverntjenester (LBT) og Lov om sosiale tjenester (LOST)	17
Oppfølging av ungdom på lavterskel	18
Psykolog	19
Lade Motor Racing	19
Sinnemestring / Ny mestring (Brøset-modellen for de yngste...).....	22
HAP – Hasjavveningskurs	23
Hvem, Hva, Mann – Guttegruppa.....	23
Ungdomsoppfølging/ Ungdomsstraff i regi av Konfliktrådet	24
Forebygging av radikalisering og voldelig ekstremisme – uansett fløy.....	25
HKH – en oppfølging av kartlegging av gutteprostitusjon i Trondheim og Sexologisk rådgivning – informasjon og foredrag- deltagelse i arbeidsgrupper	26
Samarbeid med andre, - en nøkkel til endring og et bidrag til suksess.	27
K23	27
Uteseksjonen og Ungdomstjenestene på bydel	28
Storbynettverk	28
Innspill fra samarbeidspartnere om samarbeidet med USiT.....	29
Studenter – nyttig med ny energi og friskt blikk	30
Framoverlent i 2016	31
Uteseksjonens tilgjengelighet og arbeidstid	31
Vedlegg 1: Brev fra HOD.....	33
Vedlegg 2:.....	34

Året 2015

Uteseksjonen i Trondheim (USiT) har hatt et år med mange henvendelser fra ungdommer, deres familier og fra våre samarbeidspartnere. Mange av henvendelsene skyldes alvorlig bekymring for unge menneskers atferd. I 2015 har det vært flere ungdommer i vår målgruppe i sentrum enn de foregående årene, og de har vist mer og alvorligere risikoatferd. Ungdommene vi møter tilhører alle bydeler, og kommer også fra nærliggende kommuner, det er ingen områder av byen som peker seg ut med høy konsentrasjon av ungdommer vi er bekymret for. Ungdommer i sentrum er sammen på tvers av skole- og bydelstilthørighet, søken etter spenning og rus trekker ungdom sammen i sentrum. Ungdommene forteller at de ønsker å ha et sted å være, uten at det er knyttet til organisert aktivitet. Mange opplever at de er annerledes og derfor er utenfor det "gode selskap". Ungdommer vi har blitt kjent med forteller oss om hendelser som viser grenseløshet når det kommer til å ta del i kriminell aktivitet og rusbruk, også i forhold til andre type rusmidler enn alkohol og cannabis.

Uteseksjonen i Trondheim har vært aktive med oppsøkende arbeid, ulike tiltak og drevet informasjonsarbeid gjennom året, og vi mener at dette har ført til at vi når målgruppa bedre enn tidligere, og at vi har tilbud som er godt tilpasset ungdommene vi arbeider med. Det har vært mange nye og til dels vanskelige utfordringer som går både på enkeltungdommer, ungdomsgrupper og organisasjon i 2015. Vi ser nå at ting begynner å falle på plass, og at vi har forankret arbeidsmetodikken og verdigrunnlaget i Trondheim kommunes satsning på tidlig intervensjon og lav terskel.

Vi kjenner oss igjen i begrepet "*Å komme for sent tidligst mulig*". Å møte utfordringer som har oppstått, så tidlig som mulig, er målet vårt. Samtidig må vi anerkjenne at det er vanskelig å hindre ungdommer i å ta valg som fører med seg problemer. Uten å stigmatisere ungdomsgruppen, må Uteseksjonen være forberedt til å sette i verk passende intervensjoner når det blir nødvendig. En utfordring i 2015 har vært en merkbart økning både i antall ungdommer og alvorlighetsgraden rundt ungdommenes situasjon. Retrospektivt må vi erkjenne at Uteseksjonens kapasitet skulle ha vært større. Dette for å kunne tilby den tette oppfølgingen som kan være nødvendig for å kunne snu negativ utvikling og styrke livskvaliteten til den enkelte.

Vi håper at en oppsummering og presentasjon av arbeidet vi gjør i USiT, sammenfattet i denne årsrapporten, kan gi et nyttig innblikk i vår arbeidshverdag. Og vi håper selvsagt det kan føre med seg nyttige diskusjoner rundt både tematikk, metodikk og målgruppas behov videre i Trondheim kommunes tiltaksapparat. Rapporten er skrevet av de ansatte som har fått ansvar for å presentere sine egne arbeidsområder.

Organisering/Administrasjon/Personal

Uteseksjonen i Trondheim (USiT) har nå eksistert i 2 år, og vi sammenligner oss med en toåring som er noe preget av trass og søken etter å finne ut hvem vi er og hva vi vil være. Vi ønsker å være selvstendige og definere hva og hvem som er viktig for oss. Samtidig å erkjenne at vi er avhengige av andre for å kunne utvikle oss, og bli sett og hørt på en slik måte som gjør at man kommer videre. Det å finne sin plass i en stor verden, som i denne sammenhengen er Trondheim kommune som organisasjon kan være utfordrende, men også svært tilfredsstillende.

USiT er en byomfattende ungdomstjeneste og en del av Barne – og familietjenesten (BFT) under avdelingen oppvekst og utdanning. USiT er organisert under BFT Midtbyen, og enhetsleder der har det overordnede ansvaret for tiltaket. USiT er et rus- og

kriminalitetsforebyggende tiltak som primært skal være en del av det kommunale arbeidet som skal avdekke, kartlegge og hindre at ungdom havner i miljø som er rus- og kriminalitetsbelastet. Målgruppa er ungdom, og unge voksne i alderen 13 – 25 år som er i risiko for de overnevnte faktorer. Trondheim Kommune er Norges tredje største by, og med vår studentbefolkning, i tillegg til arbeidsinnvandrere og flyktninger har vi en populasjon i overkant av 200 000 innbyggere. I tillegg har Trondheim nabokommuner av en viss størrelse, noe som gjør at vi også møter ungdommer som trekker inn til Trondheim sentrum. Derfor har vi et samarbeid med nabokommunene for å forebygge at ungdommer fra disse kommunene blir en del av de rusbelastede miljøene i byen. Sosiale medier utvider nærmiljøene til ungdommene, og fører til at flere ungdommer bruker Trondheim sentrum som sitt møtested og knutepunkt for ulike aktiviteter.

Pr tiden har Uteseksjonen i Trondheim 13.07 stillingshjemler som er direkte knyttet opp til arbeidet / tiltakene som tilbys målgruppa. I tillegg har vi blitt styrket med en 100 % stilling i arbeidet opp mot radikalisering og voldelig ekstremisme i samarbeid med SLT arbeidet i kommunen. Det er samtidig avgitt en 70 % stilling til RVTS (Regionalt ressurscenteret om vold, traumatisk stress og selvmords-forebygging) i forhold til dette arbeidet. Dette er gjort med en klar målsetning om at Uteseksjonen skal ha en bindeleddfunksjon mellom spesialisthelsetjeneste, rådgiver og planleggingsnivået og praksisfeltet. Dette har i første omgang en varighet ut 2016.

I praksis er det 17 ansatte som er knyttet opp mot virksomheten, og dette inkluderer fagleder og en tilkallingsvikar pr 31.12.15. Uteseksjonen har et godt og ivaretagende arbeidsmiljø, der målet er å ha selvstendige, og faglig sterke og nysgjerrige ansatte som jobber for det beste for ungdommen som vi skal bistå. USiT har et sykefravær på 7.5 % i 2015.

Verdisyn og arbeidsmetoder

Uteseksjonen i Trondheim har en hovedmålsetning som innebærer at vi skal hjelpe ungdommer som er i ferd med eller har fått et problem knyttet til rus, kriminalitet og psykiske problemer. Det er viktig at ungdommen skal få definere hva som er utfordrende i deres liv, og vi skal lytte til deres historie om seg selv. Vi skal arbeide for å støtte utsatt ungdom i det å øke deres livskvalitet, og bidra til at de kan finne ut hva som er deres drømmer og ambisjoner. Dette for å kunne sette det i sammenheng med hva som er realistisk og hvilket tidsperspektiv man skal ha for oppfyllelse av disse målene. Vi vil gi omsorgsfull realitetsorientering slik at vi kan bidra til å minimere nederlagene som kan komme i jakten på et godt "normcore" liv. USiT har også et samfunnsmandat der hovedoppgaven er å kartlegge og beskrive det vi ser ute blant ungdom, og da med et spisset blikk ifht til de grupper som er og opplever selv at de er marginalisert, og som sliter med dårlig psykisk helse og lav følelse av tilhørighet. Vi er opptatt av at vi hele tiden skal utarbeide og forbedre tiltak rettet mot vår målgruppe. For å kunne bidra til at andre deler av hjelpeapparatet også får nok kunnskap til å møte ungdommene, på en slik måte at de kan nyttiggjøre seg de tilbudene som finnes. Vår erfaring er at mange av ungdommene som vi kjenner opplever at de ikke bare blir ekskludert i samfunnet for øvrig, men også ekskludert fra de ulike tjenestene da de ikke passer inn i de systemene og strukturene som man har laget. En av våre grunnholdninger er å utøve respekt, dette vil si at man tar utgangspunkt i mennesket man møter og lytter til det de sier og gjør. Når vi møter ungdommer i vårt oppsøkende arbeid er det viktig å finne måter å bli kjent med hver enkelt, og gruppa for øvrig, for å finne ut hva de tenker om egen situasjon og hvilke behov de har. Dette er et arbeid som kan ta lang tid, og to av hovedmålene i metodikken rundt oppsø-

kende sosialt arbeid er kontaktetablering og relasjonsbygging. Det å drive sosialt arbeid på offentlige arenaer krever at ansatte er bevisste sin rolle og er redelige i sin tilnærming til ungdommer. Når ansatte i USiT kommer i kontakt med enkeltungdommer eller ungdomsgrupper som ønsker hjelp, vil det være ut fra et identifisert behov for bistand der vi kan tilby ungdommen en av våre egne tiltak, eller henvise videre til andre kommunale tjenester. Våre tiltak er i utgangspunktet rettet mot å mestre problemer, utvikle interesser og styrke selvfølelsen til den enkelte, slik at de kan gjøre det beste de kan ut i fra sin egen situasjon.

Aktivitetsstall for Uteseksjonen i Trondheim 2015

Tiltak	Antall	Midtb	Østb	Lerk	Heimd	UB/ukjent
Ungdommer på vedtak etter LBT / LOST:	20	4	12	2	2	
Ungdommer med oppfølging – Lavterskel:	53	8	9	9	13	14
Sinnemestring :	15	3	3	3	1	5
HAP(hasj avvenningskurs):	14	1	2	3	2	6
LMR (lade Motor Racing):	10	5	2	2	1	
Psykolog:	21	6	7	4	4	
(ikke medregnet arbeid ved HFU)						
Forebygging Radikalisering og voldelig ekstremisme:	6	2	0	1	2	1
Guttegruppa, Hvem, Hva, Mann:	12	6	3	1	2	
Ungdomsoppfølging/ Ungdomsstraff:	16	3	8	2	3	
T: 167	38	46	27	31	26	

Maskineriet

Oppsøkende sosialt arbeid i 2015

Målet med det oppsøkende arbeidet er å fange opp enkeltungdommer med ulike problemer, og å følge med på den generelle utviklingen i ungdomsmiljøet. Gjennom arbeidet treffer vi ungdommer som av ulike årsaker oppsøker sentrum. Ved å bli kjent med enkeltungdommer har vi sett ulike behov og vi har hatt mulighet til å bistå med råd og veiledning på mange områder. Oppsøkerne har snakket med ungdommene om karriereplaner, vanskeligheter i familien, fysisk og psykisk helse, boligsituasjon, økonomi, rusproblemer, vold, kriminalitet, seksualitet og mange andre tema de har ønsket å diskutere (se tabell for samtaleemner). Vi har kunnet bistå gjennom veiledning og ved å hjelpe dem videre til blant annet NAV og psykiatrien der det har vært hensiktsmessig.

Gjennom det oppsøkende arbeidet får vi også et innblikk i hva som skjer i ungdomsmiljøet USiT skal bidra til kunnskap om ungdoms oppvekstvilkår, behov, ulike ungdomsmiljø og utviklingstrekk i Trondheim. Vi skal også være en viktig leverandør og kunnskapsformidler i forhold til å forbedre og utvikle gode tiltak ovenfor ungdomsgruppa.

Om samtaleemner på gata.

I kontaktetableringsfasen kan det ta alt fra dager til uker før samtaleemner går fra hverdagslige tema uten problemfokus til mer personlige emner. Tabell 1 viser først og fremst spekteret av samtaleemner på gata. Tallene indikerer fordelingen av registrerte tema, men sier i liten grad hvor mye USiT jobber i forhold til ungdommenes enkelte livsområder. Videre må tallene må anses som minimumsverdier, da det ofte ikke er mulig å registrere alle temaer en ungdom var innom i løpet av en samtale. Uteseksjonens ansatte registrerer inntil tre av samtaleemnene som virker til å være viktigst for ungdommen og/eller hjelpere.

Svært personlige tema som graviditet, rus og psykisk helse diskuterer ungdommene som regel heller i lokalene til USiT enn på gata, for å unngå at uvedkommende kan følge med samtalen. Når kontakten på gata går over i en tettere form for samarbeid eller formaliseres gjennom vedtak etter Lov om barnevernstjenester dukker temaet ofte ikke lenger opp i samtalene på gata. Derfor scorer en del alvorlige temaer (rus, m.fl.) i mindre grad enn tema som kan diskuteres problemfritt på gata (ferie, fritidsaktiviteter og lignende).

Topptema på oppsøkende	Totalt registrert 2015	Andel i % 2015	Reel endring i % fra 2014
↗ Fritid, ferie	330	15,2	+48,8
↔ skole, skoleproblemer	302	13,9	-19,8
↘ Jobb, Jobbproblemer, jobbsøking, arbeidsledig	242	11,1	-51,2
↗ Presentasjon USIT	230	10,6	+109,6
↘ Familie, Familieproblemer	162	7,5	+1,4
↗ Fysisk helse	133	6,1	+92,9
↗ Alkohol, drikking	113	5,2	+118,6
↘ Aktivitet, trening	107	4,9	-27,6
↗ Bolig, boligproblemer	93	4,3	30,7
↘ Forhold, seksualitet	88	4,1	+0,8
↘ Hjelpeapparat, NAV, barnevern, institusjon	84	3,9	-58,8
↗ Økonomi, gjeld	79	3,6	+51,2
↘ Fremtid	67	3,1	-12,9
↔ Illegal rus, hasj	53	2,4	+3,4
↗ Vold utøvd, vold opplevd, mobbing	42	1,9	+100,8
↘ Psykisk helse	35	1,6	-23,1
Ny Kriminalitet	28	1,3	*
Ny Kulturell bakgrunn, religion, politikk	24	1,1	*

Pilene til venstre i tabellen viser endringen i rangeringen fra 2014 til 2015. Kolonnen helt til høyre viser den reelle endringen fra 2014 til 2015. Dvs. at endringsverdiene er korrigert for den totale økningen av registrerte samtaleevner (+32,5 %) i 2015.

Samtaler om jobb. Ungdommene vi snakket med på gata i 2015 var yngre enn året før, og derfor var de oftere tilknyttet skolen enn på arbeidsmarkedet. Det forklarer hvorfor "jobbsøking" sjeldnere ble registrert sammenlignet med 2014. En ytterlig faktor som kan ha bidratt til nedgangen i antall registreringer kan være at Uteseksjonen i 2015 fikk mindre midler til Sommerjobbprosjektet. Følgelig tok ikke oppsøkerne opp temaet like ofte som i de årene ungdommer kunne rekrutteres til Sommerjobbprosjekt.

Underkategoriene "Problemer på jobben" og "arbeidsledighet" som samtaleevner holdt seg forholdsvis stabile.

Fysisk helse – et økende problem? Tallene for 2015 viser til en tidlig oppgang i samtaler om fysisk helse. På grunn av de begrensninger som ligger i dagens registreringsverktøy, synes Uteseksjonen at det er vanskelig å komme med årsaksforklaringer for oppgangen. For året 2016 tar vi med oss at ungdommer ønsker å snakke om helsa si. Videre innebærer dette at vi både er nødt til å være i stand til å gi generelle helseråd, samt at vi har god nok kunnskap om helsetjenester for ungdom i kommunen, slik at ungdom raskt kan henvises til de rette instanser.

Økning i kategori "Alkohol, drikking": I 2015 har vi jobbet flere helger enn i 2014, og det kan være årsaken til at dette har blitt et vanligere tema i samtalen. Mange samtaler rundt alkohol og dens konsum skjedde i forbindelse med helgen. Det ungdommene snakket om var planer om å drikke alkohol, skrytehistorier, gjerne av yngre ungdommer, noe som kan tolkes som forsøk på å teste/provosere frem en reaksjon hos ansatte i Uteseksjonen.

Gjennomsnittsalderen hos ungdommer der alkohol var et tema ligger som i 2014 uendret på litt over 18 år. Vi diskuterer alkohol også med ungdom som ikke har lov til å konsumere alkohol enda. I større grad enn i tidligere år har vi i 2015 observert ungdommer som drakk eller som var tydelig påvirket av alkohol og andre rusmidler i Midtbyen; de yngste av dem ned i 13- og 14-årsalderen. Uteseksjonen har samarbeidet med foreldre, barnevernsinstitusjoner, barnevernsvakta og barnevernstjenestene i bydelene for å trygge situasjonen rundt disse ungdommene.

Uteseksjonen anser en oppgang i denne kategorien som tegn på at vi møter de ungdommene vi er satt til å jobbe med. Gjennom dialog kan vi bidra til at ungdom reflekterer rundt rusmidlers funksjon og skadepotensial.

Bolig, boligproblemer. I store deler av 2015 ble det sagt at det var et "leiers marked". For mange ungdommer og unge vi snakket med i 2015 var historien annerledes. Det var bortimot umulig for dem å betale husleie og depositum med egne midler og utleierne foretrakk mest sannsynlig eldre leietakere. Noen av ungdommene fikk heldigvis etter hvert hybel eller leilighet via Ungbo eller 22B boligprosjekt "Bolig med mening".

Siden en tilstrekkelig stabil boligsituasjon er grunnleggende for å fullføre skole, stå i et arbeidsforhold over tid eller mestre problemer med rusmisbruk, psykiske lidelser eller andre utfordringer anser Uteseksjonen det som bekymringsfylt at ungdom og unge voksne reelt sett har små muligheter til å kunne etablere seg i boligmarkedet.

Hjelpeapparat, NAV, barnevern, institusjon. Denne kategorien opplevde en halvering av registreringer i rapporteringsperioden. Dette skyldes utelukkende at underkategorien 'NAV' i 2015 ble tydelig mindre diskutert på gata. Dette henger sammen med at Uteseksjonen i 2015 hadde kontakt med flere ungdommer som var er i en situasjon, eller tilhørte en aldersgruppe som ikke kunne få ytelse fra NAV. Samtaler om barnevern, barnevernsinstitusjoner og hjelpeapparatet for øvrig var omtrent like som året før.

Økonomi, gjeld. Dette temaet ble om lag 50 prosent mer registrert enn i 2014. Det er vanskelig å gi en årsaksforklaring eller nevne klare faktorer som kan ha ført til denne oppgangen i målgruppa på gata. Uteseksjonen ønsker derfor å se nærmere på gjeld – spesielt uoffisiell/narkotikagjeld – og startet i utgangen av 2015 forberedelsen til en omfattende kartlegging av fenomenet som skal gjennomføres i første halvåret av 2016.

Illegal rus, hasj – ingen stor oppgang i år. MEN... Innledningsvis har vi påpekt at illegale rusmidler heller blir diskutert med oss på kontoret enn på åpen gate. Bildet på gata virker derimot til å være annerledes. I 2015 syntes Uteseksjonen til å se flere unge helt ned i 13-årsalderen i ruspåvirket (illegale rusmidler) enn tidligere. Videre virker det som det foregår endringer i på hva ungdom ruser seg på. Tidligere kunne en til en viss grad "kategorisere" en ungdom som "hasjrøyker", "ei som drikker regelmessig", eller "en som bruker piller". I 2015 fikk Uteseksjonen inntrykk av at slike avgrensinger på stoffgrupper for et større antall ungdom ikke treffer lenger. Observasjonene våre bekreftes også gjennom samtaler med ungdom og samarbeidspartnere på andre arenaer.

Observasjoner i bymiljøet: De første månedene av 2015 var forholdsvis rolige for det oppsøkende teamet, men fra og med april / mai begynte vi igjen å se at ungdom samlet seg i sentrumsområdene. Flere av de ungdommene vi har møtt i vår og ut over sommeren er unge, helt ned i 13-årsalderen, og det fremstår for oss som om de bruker sentrum som sin hovedfritidsarena. Gjennom systematisk og langsiktig jobbing har vi kartlagt ulike ungdomsgrupper, men også sett hvor nære forbindelser det er i de ulike gruppene, på tvers av alder og av kjønn.

Det har vært skrevet i alt 5 feltrapporter på arbeid i områder der USIT har sett behov for å kartlegge hendelser eller fenomen systematisk i løpet av 2015. For eksempel oppdaget feltarbeiderne i januar at Stiftsgårdsparken virket å være mye brukt som treffsted av det etablerte rusmiljøet. Ut fra en tanke om at dette miljøet kunne virke tiltrekkende på unge i en utprøvningsfase, gjorde USIT tellinger og observasjoner i parken i januar og februar. Det ble ved hjelp av dette tydelig at Stiftsgårdsparken fungerte som et tilholdssted for eldre etablerte misbrukere, men at de unge stort sett ikke oppsøkte parken. I den grad vi påtraff yngre voksne der, var de i overveiende grad der for å selge stoff til de eldre.

I skrivende stund jobber USITs oppsøkende team med en feltrapport om de yngste ungdommene som henger på Burger-restaurantene i sentrum. Samtidig er det startet et samarbeid med 22B's treffsted i sentrum for å skaffe et mer egnet værested, da tilbakemeldingene fra ungdommene selv er at de mangler et sted å være i sentrum.

At det er mye ungdom som henger i byen i skolens ferie er vi vant med, men at såpass mange av dem fortsatte å være i sentrum også etter skolestart, var et nytt fenomen for oss. Utover høsten så vi raskt at mange av denne gruppen med ungdommer fortsatte å bruke både dager og kvelder på å henge i byen. Vi så også at en del eldre ungdommer klarte å få innpass i denne gruppen. Ungdommer på 18 til 20 år som vi vet både selger og bruker ulovlige rusmidler.

Uteseksjonen har i løpet av høsten meldt sin bekymring for flere ungdommer i gruppa med "byhengere" til BFT forvaltning. Vi har parallelt drevet lavterskel oppfølging av mange av ungdommene i denne gruppa. Dette er en gruppe som har gitt uttrykk for at de mangler et sted å være, og som har valgt McDonalds og Burger King som sin sosiale arena.

Oppsøkende arbeid på skoler: Majoriteten av ungdommene har sitt daglige virke på skolen. Følgelig ser Uteseksjonen i Trondheim behov for et tett og systematisk samarbeid med skoler. Per i dag foregår samarbeid mellom Uteseksjonen og skoler på to nivåer, enten gjennom oppsøkende arbeid i og rundt skolens område, eller gjennom spesifikke prosjekter i samarbeid med skolen. I et oppsøkende øyemed tillot Uteseksjonens ressurser i 2015 et samarbeid med Charlottenlund videregående skole, Thora Storm videregående skole og Rosenborg Ungdomsskole. Et samarbeid er også påbegynt med Byåsen videregående skole over samme lest.

Uteseksjonens arbeidsmåte og mål med det oppsøkende arbeidet

Det oppsøkende arbeidet i Uteseksjonen i Trondheim har vært høyt prioritert gjennom 2015, noe som blant annet vises gjennom en markant økning i antall oppsøkende økter fra foregående år. I det oppsøkende arbeidet er det særlig Trondheim sentrum som prioriteres, men vi er også til stede i andre pressområder, spesielt i sommermånedene da parker og andre samlingssteder blir attraktive arenaer for ungdom. I tillegg skal USIT også bistå bydelene – og vise versa - ved spesielle hendelser eller ved store arrangement. Det oppsøkende arbeidet på bydel og i sentrum bør henge sammen, og et formelt samarbeid mellom bydel og Uteseksjonen har blitt inngått og satt i verk høsten 2015.

Prinsipper i oppsøkende arbeid er tilgjengelighet over tid og jevnlig tilstedeværelse. Uteseksjonen i Trondheim har lav terskel for kontakt og oppfølging og all kontakt baseres på frivillighet og medvirkning. Det skal tas utgangspunkt i mangfoldet og ressursene hos enkeltungdommer, ungdomsgrupper og miljøer.

Arbeidet utføres på tider hvor ungdom er å treffe på de ulike arenaene. Dette medfører en fleksibel arbeidstid som inneholder arbeid på dag -, ettermiddag og kveldstid samt i helger på sommerstid, Uteseksjonen må være fleksible i forhold til arbeidstid for å ha mulighet til å følge opp endringer og utvikling i ungdomsmiljøet. Ved *pressedager*, som 30. april og 16. mai, og andre større formelle og uformelle ungdomsarrangement har Uteseksjonen vært til stede. Uteseksjonen har også en akutt beredskap ved spesielle uroligheter eller hendelser i kommunen.

Det oppsøkende sosiale arbeidet utføres av team bestående av to ansatte. Dette for både å sikre god faglig kvalitet i tilbudet til ungdom og for å ivareta de ansattes sikkerhet.

2015 har vært et spennende år for USITs oppsøkende team. 2015 har vært det første året der vi hadde en velfungerende arbeidstidsordning på plass, og der vi hadde tall fra fjoråret å sammenligne med. Det viktigste vi tok med oss fra 2014 var at det så ut som gruppa ungdom Uteseksjonen hadde kontakt med i sentrum hadde en gjennomsnittsalder som lå rett under 19 år. Med tanke på hvor mange unge ungdommer vi opplever henger i sentrum syntes vi dette tallet var noe høyt, og USITs oppsøkende team satte seg som mål for 2015 å få ned snittalderen på dem vi snakket med.

Det oppsøkende teamet har hatt møter hver 14. dag, der vi oppsummert de siste to ukenes arbeid, og satt opp mål og fokusområder for de neste to. Her har vi aktivt brukt statistikkverktøy for å se om vi faktisk har klart å gjøre det vi har bestemt. Eksempler på slike 14-dagers mål har vært å ha spesielt fokus på å ta kontakt med bestemte ungdomsgrupper, bruke tid på bestemte arenaer i sentrum eller være ute på bestemte tider. Ut fra vårt rapporteringsverktøy har vi enkelt kunne lese om vi har hatt måloppnåelse på dette. I tillegg har vi også kunnet måle om våre tall på ungdomstreff går opp eller ned, avhengig av hvilke områder i byen vi har spesielt fokus på.

Feltarbeiderne i USIT opplever at dette har satt oss i stand til raskt å være på rett plass, med det riktige blikket på det som skjer i sentrum. Ungdomstrender endrer seg raskt, og det er viktig at USIT kontinuerlig sjekker at vi er til stede der det faktisk skjer.

Alle de 378 patruljer som ble gått i 2015 har hatt et formål. Før hver eneste oppsøkende økt har feltarbeiderne fylt ut OP-skjema, der de har satt opp minst én målsetting for vakta. Tilbakemeldingen fra feltarbeiderne er at dette gjør det enklere å holde fokus på arbeidsoppgaver når man er ute.

Delmål for det oppsøkende arbeidet i 2015 var:

- a. Øke tilstedeværelse på gata totalt
- b. Øke tilstedeværelse i sentrum i tiden rundt skolenes storefri
- c. Sikre helgejobbingen i 2015
- d. Få bedre kontakt med de yngste i Midtbyen

Nøkkeltall for oppsøkende 2015

Ungdomstreff - en tydelig økning totalt. USIT registrerte 2015 totalt 2393 ungdomstreff på oppsøkendeøkter. Dette er 549 flere treff enn i 2014 – en økning av 29,8 prosent. Uteseksjonen er veldig fornøyd med årets økning i antall treff. Den kjønnsmessige fordelingen av ungdomstreff på gata er sammensatt av 37,3 % jenter og 62,7 % gutter.

Tallene forteller ikke noe om lengden av samtalene med ungdommene eller kvaliteten i arbeidet med ungdom. Faktisk kan færre treff på gata bety mer omsorg og individuell hjelp for den enkelte ungdommen. Antall ungdomstreff samsvarer heller ikke

med antall individer vi møter på gata. I tråd med personopplysningsloven registrerer USiT ikke navn til ungdommene truffet på gata. Derfor er det umulig å gi nøyaktig svar på hvor mange forskjellige ungdommer USiT faktisk møtte i 2015.

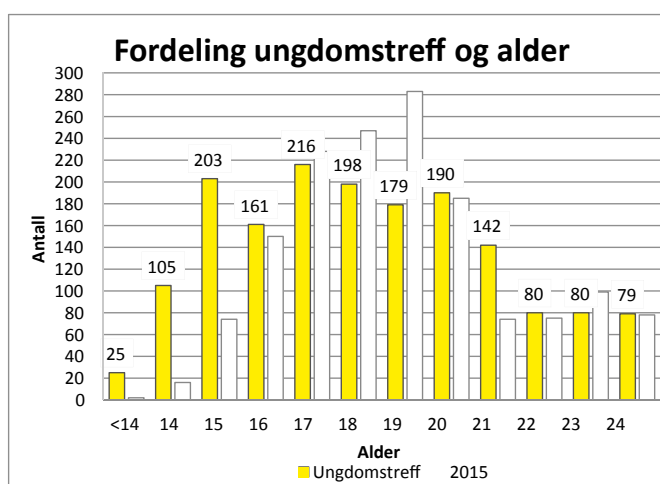
I 2014 estimerte vi en kontaktflate på godt over 200 individer som vi snakker med flere ganger i løpet av året. Inntrykket vårt er at fjorårets estimat synes til å være for lavt for 2015, uten at vi er i stand til å oppgi et nøyaktig tall. Derimot kan vi vise til antall førstekontakter.

437 førstekontakter. 2015 er første året der vi har registrert førstekontakter for hele rapporteringsperioden. Som førstekontakter ansees de ungdommene som selv påsto at de aldri tidligere hadde snakket med Uteseksjonen, og der heller ikke vi klarte å rekonstruere en tidligere kontakt. Antall førstekontakter ligger i 2015 på 437 ungdommer. Fremtidige år vil vise om dette er et lavt eller høyt tall av førstekontakter. I den sammenheng er det også viktig å huske at der er langt flere ungdommer som frekventerer Midtbyen, men at USiT fortrinnsvis kontakter ungdommer i det offentlige rom som på et eller annet vis gir inntrykk av å behov for å benytte seg av USiT sine tjenester.

Alderen på alle registrerte ungdommer lå i 2015 gjennomsnitt på 19,6 år (19,5 år) med en median av 19 år som uendret fra 2014. De fleste ungdommene har til registreringstidspunktet vært mellom 15,5 og 23,7 år gamle (standardavvik = 4,1) og er dermed aldersmessig godt innenfor målgruppen til USiT. På første øyekast endret seg disse verdiene kun i liten grad sammenlignet med året før. Når vi ser nærmere på alderssammensetning ser vi derimot tydelige endringer i gruppa vi har møtt.

Økning av treff i 14- og 15-årsalderen. Tallene for 2015 viser en tydelig aldersforskyving fra høyre til venstre i ungdomstreff sammenlignet med fjoråret (figur Fordeling ungdomstreff og alder). Mens vi i 2014 kunne telle flest treff blant 18- og 19-åringer (hvite bjelker), er alderne 15 og 17 (gule bjelker) sterkest representert i 2015. Videre viser figuren at vi møtte langt flere 14- og 15-åringer i 2015 enn i 2014. Årsaken til forskyvingen baserer på minst to faktorer. For det første hadde Uteseksjonen i 2015 som mål å komme i kontakt med de yngste – tidlig intervensjon. Det kan antas at USiT-ansatte har prioritert å snakke med de yngste når de var nødt til å prioritere mellom eldre eller yngre ungdommer. For det andre er vi, med flere andre aktører i Midtbyen, overbevist om at langt flere unge ungdommer har trukket til byen i 2015 enn tidligere.

Bydelstilørighet og bostedsløse. Bydelstilørigheten til ungdommene vi har truffet i 2015 fordeler seg som følgende: Midtbyen 23,5 %, Heimdal 14,8 %, Østbyen 13,2 % og Lerkendal 10,2 %. Dessuten oppga 6,7 % av ungdommene andre kommuner som bosted, mens bydelstilørigheten for 30,9 % av ungdommene ikke var kjent for USiT ved registreringsøyeblikket. Endringene til 2014 er ikke nevneverdige.

Bekymringsverdig er derimot at vi registrerte at 0,7 % av ungdommene i registreringsøyeblikket ikke hadde et sted å bo. Her kan vi rekonstruere ungdommer under 20 år som var bostedsløse i minst tre måneder sammenhengende. Blant annet har Ungbo vært en uvurderlig samarbeidspartner for å få hjulpet disse ungdommene med å finne et verdig sted å bo igjen.

Økning på det meste. Etter *etableringsåret 2014* kan det rapporteres en kraftig økning av oppsøkende økter, timer på gata og antall treff. Dette synes til å være et naturlig resultat av adekvat budsjettering, god innsats av de ansatte samt tilgjengeligheten av kompetente ekstravakter og midlertidige ansatte som kunne fylle tomrommet ved fravær av ulike slag.

Antall økter og oppsøketimer. I 2015 har USiT til sammen gjennomført 376 oppsøkendeøkter (213)¹ på gata og i skoler. Dette betyr en oppgang på 76,5 % fra fjoråret. Til sammen har Uteseksjonen registrert 1372 beidstimer på gata² (1015,6). Sammenlignet med samme periode i fjor betyr dette en oppgang på 35,1 %. Dermed har Uteseksjonen klart og nå et av årets hovedmål: økte tilstedeværelsen på gata. Gjennomsnittlig varte en oppsøkendeøkt på gata i 2015 ca. 3,8 timer.

I tillegg til oppsøkende arbeid på gata, har USiT drevet oppsøkende arbeid på skoler. Med totalt 13 oppsøkendeøkter og rundt 43 arbeidstimer på skoler registrerte USiT like mange timer i 2015 som i år 2014.

Fordeling mellom ukedager og helg – flere tidlige økter, flere helger jobbet. I løpet av perioden har 20,9 % (17,9 %) av alle oppsøkende økter på gata foregått på ukedager før kl. 15.30. Med 62,0 % (58,5 %) ble majoriteten av øktene gått mandager til torsdager i tidsrommet kl. 15.30-22.30, mens helgeoppsøkende (fredager etter kl. 15.30 og frem til søndag kl. 01.30) sto for 17,1 % (23,7 %) av alle økter.

Tallene viser at Uteseksjonen i 2015 har klart å nå målet sitt om å øke tilstedeværelse på gata før kl. 15.30 (spesielt i tidsrommet der elever har *storefri*), sammenlignet med året før.

Prosentfordelingen mellom ukedager og helger er noe misvisende. Pga. flere økter gått i 2015, reduseres prosentdelen av oppsøkendeøkter i helgene. Når det derimot sammenlignes antall helger med hverandre, viser det seg at Uteseksjonen har klart å dekke 28 helger i 2015 sammenlignet med 23 helger i 2014. Målet om å sikre oppsøkende arbeid i helgene er dermed mer enn nådd.

Økt innsats for å presentere Uteseksjonen for ungdom på gata. Arbeidet med å nå målsetningen om å bli bedre kjent med de yngste i Midtbyen slår inn i årets tall. Antallet grundige presentasjoner av Uteseksjonen har økt med over det dobbelte sammenlignet med fjoråret. Selvfølgelig ønsker Uteseksjonen å videreføre denne innsatsen i året som kommer.

Møteplasser	2015	2014
Torget	636	530
Trondheim Torg shoppingssenter	631	535
22B	279	314
Burger King / Munke gt.	121	0
Marinen	108	50
Egon i Prinsens gate	94	0
Kongens gate	76	43
McDonalds	56	44
Munke gate	49	30
Nordre gate	33	10

¹ Tallverdiene i parentes i avsnitt *Tall for oppsøkende i 2015* er tilsvarende tall fra 2014.

² Antall registrerte timer er eksklusive planleggings- og etterarbeid knyttet til oppsøkendeøkter.

Der vi treffer ungdommer mest. Tabell 1 gir en oversikt over steder der vi har truffet ungdommene flest. Torget i Midtbyen og Trondheim Torg shoppingssenter har vært i toppen det siste tiåret. Videre har 22B kontaktsenter et viktig sted for ungdom å oppholde seg på, og Uteseksjonen setter stor pris på samarbeidet med 22B og muligheten for å møte både kjente og ukjente ungdommer der. Nok en naturlig møteplass er Marinen fra starten av russetiden og til slutten av sensommeren.

Mindre naturlig og mer bekymringsverdig er trefftallene fra både Burger King i Munkegate og restaurant Egon i Prinsens gate. Det samme gjelder for McDonalds i noe mindre grad. Her oppholdt seg mange ungdommer over tid for å møtes – og til dels for å spise noe. Uteseksjonen skulle gjerne ha sett at ungdommene hadde et mer passende sted å møtes på – der de kan pleie sosiale relasjoner og få positivt påfyll i fritiden sin - i et alders- og behovstilpassete rom i Midtbyen. To av spisestedene har et ungdommelig preg over seg, noe som er viktig å ha i Trondheim. Samtidig synes Uteseksjonen at ungdom i Midtbyen burde ha flere møteplasser der de først og fremst kan være ungdommer, og der de ikke først og fremst blir ansett som kunder.

USIT har per dags dato ikke noe fagverktøy som tilfredsstiller kravene til lagring av personsensitive opplysninger som for eksempel navn eller fødselsdato. Dette førte også i 2015 til at viktig informasjon ikke kan inngå i datamaterialet for årsrapporten. Dette er utilfredsstillende både rapporteringsmessig og sosialfaglig sett. USIT jobber for å få på plass et passende fagverktøy i løpet av 2016.

Tallmaterialet i denne rapporten baserer seg på de ansattes fortløpende registreringer i 2015. Enkelte detaljer kan imidlertid ha blitt glemt eller misforstått i prosessen. Videre baserer den registrerte informasjonen seg på ungdommenes egne opplysninger. Ungdommenes opplysninger er i all hovedsak ikke verifisert gjennom andre kilder. Med andre ord kan ungdommer ha oppgitt feil informasjon som inngår i denne rapporten. Likevel er det mulig å se utviklingstrender sammenlignet med tidligere år, siden utgangspunktet for tallmateriale fra tidligere år er det samme.

En ”nyansatt” - betraktninger fra det oppsøkende arbeidet på gata

”Oppsøkere kan (...) ikke slutte å etablere kontakt med nye ungdommer. Kontaktablring vil hele tiden være et hovedmål. Både det å gå oppsøkende og kontaktablring kan stå i fare for å bli nedprioritert av oppsøkere som driver mye oppfølging uten å få formidlet ungdommene videre til andre.” (Erdal 2006:118).

Jeg startet som vikar i Uteseksjonen i Trondheim i desember 2014 og ble kastet rett ut i et felt jeg før dette ikke ante eksisterte. Jeg skulle være en del av det oppsøkende teamet, ble fortalt at jeg skulle drive med oppsøkende sosialt arbeid, og spurte meg selv; hva i alle dager er oppsøkende sosialt arbeid, hva er målet og hvordan gjør man det?

Uteseksjonen i Trondheim har som mål å være ute på gata i Trondheim hver ukedag, på sommerhalvåret skal vi også være ute på lørdager. Fra og med desember 2014 har jeg hatt to faste ettermiddags- og kveldsvakter ute i Trondheim sentrum, ikledd Uteseksjonens etter hvert så kjente allværsjakke.

Selv om oppsøkende sosialt arbeid var fullstendig nytt for meg, tok det ikke lang tid før jeg begynte å stille spørsmål ved måten tiden ble brukt på, ute på gata. Mye av tiden gikk med til å snakke med ungdommer midt i 20-årene, noen faktisk nærmere 30 år, som Uteseksjonen hadde kjent i en årrekke. De fleste av disse ungdommene

(les: unge voksne) hadde stort sett fungerende liv - om enn på en svært tilpasset måte. De hadde egen veileder på NAV, bodde i kommunale boliger eller boliger eid av ideelle stiftelser, de var uføretrygdede eller jobbet i attføringsbedrift, fungerte som lærlinger eller lærekandidater. Slik sett hadde de på et tidspunkt kanskje falt utenfor, men de hadde på en eller annen måte blitt plukket opp igjen – om enn for en begrenset periode. Samtalene gikk i loop, og de ga oss ikke tilgang til nye ungdommer eller nye miljøer. Jeg opplevde stadig oftere mens vi sto og snakket, at blikket mitt vandret i andre retninger.

Over skuldrene og bak ryggene til disse ”gamle kjente” så jeg unge jenter og unge gutter som virret fram og tilbake i Trondheim sentrum. De var til stede tidlig og sent, de var høyt og lavt. Vi begynte å snakke om disse ungdommene i oppsøkende team, oppdaget at vi begynte å kjenne igjen en del av dem og så at de kastet nysgjerrige blikk i vår retning. Det tikket også inn bekymringer på enkelte som vi mente å ha sett en del, og som team bestemte vi oss for at vi måtte ta et aktivt steg bort fra ”de gamle” og introdusere oss for de nye, unge ungdommene. Oppsøkende team besluttet å anlegge en mer offensiv holdning ute på oppsøkende, og jeg, som fersk i Uteseksjonen, tok dette som en utfordring. Jeg kunne nemlig lettere unngå å bli stoppet og bli lagt beslag på av ”de gamle” ungdommene av den enkle grunn at ingen hadde et forhold til meg, samtidig som jeg følte at jeg måtte bevise overfor mine kolleger at jeg var egnet til relasjonsarbeid, at jeg klarte å etablere kontakt.

Etter at vi bestemte oss for en mer offensiv tilnærming ute på oppsøkende, ble det med ett mer spennende å være ny i Uteseksjonen. Kanskje fordi jeg for første gang fikk følelsen av at en ungdom var ”min” (les: jeg ble den som kjente ungdommen best), men også fordi det dukket opp så mye spennende å jobbe med – både på individuelt nivå og gruppenivå. Vi fikk etter hvert introdusert oss for en større gruppe ungdommer med forbindelser til hverandre, mange av dem hadde også forbindelser til andre, litt eldre, ungdommer Uteseksjonen kjente til fra før. Gjennom jevn tilstedeværelse og balanse mellom observasjon og intervensjon så vi at vi fikk utvidet det unike overblikket Uteseksjonen er kjent for å ha i sentrumsmiljøet. Vi opplevde også at ungdommene var positive til å ha kontakt med oss, og at de snakket godt om oss seg imellom.

I dag får jeg ikke lov av sjefen til å kalle meg ny lenger, nå har jeg vært her i 14 måneder, og vi har fått en hel ”stall” med nye, unge ungdommer vi både kjenner og ikke kjenner så godt – men vi ser forbindelsene og forstår bevegelsene deres. Vi blir stadig introdusert for nye, og vi etablerer stadig ny kontakt på egen hånd.

Jeg tror at det uforutsigbare som naturlig og helt nødvendig er til stede i oppsøkende sosialt arbeid, før eller siden vil føre de fleste oppsøkere opp i den situasjonen at de søker å finne en slags rutine eller rytme å forholde seg til. Kanskje var dette årsaken til at vi havnet i den situasjonen hvor vi ikke møtte noe særlig ny ungdom – det var rett og slett litt komfortabelt å ha det slik. Det er svært sosialt og faglig krevende å møte nye ungdommer til enhver tid – men det er også veldig givende og spennende. Det at oppsøkende team var såpass samstemte i å ta på en mer aktiv rolle ute, ga et felles engasjement som fortsatt er til stede. Det er også tydelig at de vi måtte avvise i større grad, forstår at vi må prioritere ressursene våre. De nøyter seg i større grad i dag med et smil og et nikk og en visshet om at det vi gjør er godt og viktig, men kanskje ikke akkurat for dem lenger.

LOSU

Landsorganisasjonen for oppsøkende sosialt ungdomsarbeid (LOSU) er en nasjonal interesseorganisasjon for oppsøkende kommunale ungdomstjenester. I Norge er det per i dag 96 oppsøkende tjenester og i overkant av 50 av disse er medlem i organisasjonen. Oppsøkende sosialt ungdomsarbeid er et lite fagfelt, som er utsatt for omorganiseringer og nedskjæringer. LOSU jobber for medlemstjenestene sine ved å fronte feltet lokalt, regionalt og nasjonalt. LOSU har bidratt til å vise viktigheten av oppsøkende metodikk som forebyggende tiltak opp mot ungdommer i risiko.

I 2015 jobbet LOSU opp mot kommunevalget ved å snakke med politikere, og hadde møter med representanter fra Helse- og omsorgsdepartementet og Barne-, Ungdoms- og Familie- og sosialdepartementet for å synliggjøre det gode og varierte arbeidet tjenestene gjør, og for å synliggjøre risikoutsatte ungdommers stemme. I tillegg er LOSU i dialog med Kompetansesentrene for Rus (KoRus-ene), NAPHA og TBS (Nasjonalt kompetansetjeneste for tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige).

Regionrepresentanten fra Midt-Norge er ansatt ved Uteseksjonen i Trondheim og har i 2015 vært styremedlem på 2. året. Hun har deltatt på 4 styremøter i løpet av året, og organisert 2 regionsamlinger. Regionsamlingene i Midt-Norge består av tjenester fra Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal. Samlingene brukes til erfaringsutveksling og faglig påfyll. I høst avholdt regionen en 2-dagers samling på Stiklestad i Verdal der eksterne foredragsholdere holdt innlegg om relevant fagstoff for tjenestene i regionen. Alle, bortsett fra en tjeneste, var representert.

Region Midt-Norge vil fortsette i 2016 med to regionsamlinger, og jobber for å rekruttere flere oppsøkende ungdomstjenester i regionen.

LOSU på nasjonalt nivå har også sikret at Helse og omsorgsdepartementet har kommet med en skriftlig uttalelse om at kommunene skal satse på oppsøkende arbeid, noe som er med å øke presset på lokale politikere og kommunalledelse til å beholde de oppsøkende tjenestene. (se vedlegg 1 bakerst i rapporten).

Oppfølging av ungdom

Oppfølging etter Lov om barneverntjenester (LBT) og Lov om sosiale tjenester (LOST)

Oppfølgingsteamet i Uteseksjonen opplever gjennom året å ha funnet en form på arbeidet som kvalitetssikrer den jobben vi gjør, i forhold til ungdom med vedtak fra barne- og familietjenesten. Teamet skal følge opp ungdom der det er behov for en langvarig og målrettet intervensjon for å bedre ungdommens helhetssituasjon. Teamet har gjennomsnittelig hatt syv ansatte, derav en teamleder. Teamet treffes en gang i uka for en saksgjennomgang av ungdommene der vi gjennomgår status rundt ungdommen i forhold til kortsiktige og langsiktige planer og eventuelle faglige utfordringer vi trenger å drøfte.

Oppfølgingsteamet jobber bygger fremdeles på metodikken som ble utviklet i Sommerprosjektet i Ungdomsenheten i perioden 2005-2013. Et oppstartsmøte sammen med ungdommen, foresatte og saksbehandler ved barne- og familietjenesten er et godt utgangspunkt for et samarbeid videre. Det at ungdommen selv får fortelle sin historie og er deltaker i møtene synes vi er viktig. I tillegg får vi delt roller og forventninger. Vi ønsker at det skal være en åpenhet mellom de ulike instansene rundt ung-

dommen for å kunne gi et best mulig tilbud. Dette gjøres mulig ved at ungdommen og de foresatte undertegner et samtykkeskjema. Det å få vedtak som gir rom for å bygge relasjon over tid er en verdi som vektlegges sterkt. Dette gir rom for å bli bedre kjent gjennom prøving og feiling.

Oppfølgingsteam har gjennom året hatt 36 ungdommer i gjennomsnitt.

Vi jobber med ungdommer fra alle bydelene i Trondheim kommune. I 2015 har hovedvekten vært ungdom mellom 15 og 16 år fra Østbyen. På grunn av høyt aktivitetsnivå og til dels kompliserte faglige utfordringer i disse sakene valgte vi for en periode å opprette et tett samarbeid med noen av saksbehandlerne fra barne- og familietjenesten Østbyen. Dette har gitt oss mulighet for å jobbe som et team rundt ungdommene og heller være et steg foran enn bak.

Oppfølgingsteam etterstreber å treffe hver ungdom minimum en gang i uka. Som tidligere nevnt bruker vi tid på å bygge relasjon, dette gjør vi blant annet gjennom ulike aktiviteter. I tillegg har vi samtaler i Uteseksjonen sine lokaler der vi jobber konkret og metodisk rundt mål som ungdommen har, hvordan vi skal nå de og sørger for at det er en kontinuerlig evaluering underveis om man er på riktig vei. Vi deltar også ofte som støtte i møter sammen med ungdommen. Miljøterapeutene i teamet er ofte ute og "besøker" ungdommene på de ulike arenaene deres som skole, hjem eller andre steder de oppholder seg. Dette gjør vi for å bli bedre kjent, og får og opprette et samarbeid med andre viktige voksne som ungdommene forholder seg til i sin hverdag.

Oppfølging av ungdom på lavterskel

Uteseksjonen tilbyr oppfølging uten vedtak, såkalt lavterskel oppfølging, av flere grunner. For det første er ventetid på utredning til behandling både i psykiatri og rusbehandling til dels lang, og mange ungdommer er i stort behov av hjelpetiltak også mens de står i kø. I tillegg ser vi at en del av ungdommene Uteseksjonen møter ikke passer inn i noen av de eksisterende tiltakene. Uteseksjonen skal jobbe mot utenforskap, og disse ungdommene som diskvalifiserer seg fra tilbud i psykiatri, rusbehandling og kommunalt hjelpetilbud passer dermed nettopp inn i Uteseksjonens tilbud.

Med dårligere økonomi i Barne- og familietjenestene og et redusert tilbud i kommunal regi for ungdommer, der terskelen for vedtaksbasert oppfølging har blitt høyere de siste årene, er behovet for å tilby hjelp uten formelle vedtak nå viktigere enn noen gang.

I tillegg ser Uteseksjonen behovet for å fungere som en los for de av ungdommene som er i stand til å nyttegjøre seg andre tilbud i offentlig regi. Målet med arbeidet blir da å få kartlagt de ulike problemstillingene, og bistå i å få de inn i andre mer spissede/ tilpassede hjelpesystem som allerede eksisterer i kommunen, som for eksempel NAV, DPS, Helse og velferdskontorene, rusbehandlingsinstitusjoner og lignende.

Ungdommer som får tilbud om oppfølging på lavterskel er de ungdommene som tar kontakt selv, deres familier eller de som vi møter i vårt oppsøkende arbeid i Trondheim sentrum. Det er også ungdommer som blir henvist etter samtykke fra andre samarbeidspartnere som politiet, konfliktrådet, kriminalomsorgen, voksentjenestene i kommunen, BUP, PUT med flere. Denne type oppfølging baserer seg på det samme som for de som har vedtak, men har ofte en kortere varighet.

Psykolog

Psykologstillingen i Uteseksjonen har blitt benyttet til oppfølging av ungdommer og til konsultasjon og fagutvikling. Internt i Uteseksjonen følger psykologen opp ungdommer både på lavterskel og ved vedtak etter lov om barnevern.

Psykologen er involvert i samarbeidet med konfliktrådet hvor Uteseksjonen samarbeider med konfliktrådet, påtalemyndighetene og politiets forebyggende gruppe. Her har psykologen deltatt med konsultasjon, oppfølgingsteam og individuell oppfølging av enkelte ungdommer.

Psykologen har også fra høsten 2015 fulgt opp ungdommer på Helsestasjonen for unge. Det er hovedsakelig ungdommer i videregående skole henvist fra helsesøster og ungdommer som har vært i kontakt med, og blitt henvist internt i Helsestasjonen for unge.

Den kliniske virksomheten har hovedsakelig vært knyttet til behandling av lettere psykiske lidelser, vurderinger og bistand ved videre henvisninger til spesialisthelsetjenesten.

Psykologen har bistått med veiledning til andre psykologer i kommunen som har tatt videreutdanning for spesialisering. Veiledningen har vært knyttet til gjennomføring av spesialiseringsprosjekter, oppgaveskriving, organisering av psykologrollen og klinisk praksis.

Som hovedtillitsvalgt for psykologene i kommunen har noe av psykologstillingen vært knyttet opp mot samarbeidsmøter med kommunaldirektør, rådmannens fagstab og øvrige tillitsvalgte samt involvering i ansettelsesprosesser og forhandlinger.

Lade Motor Racing

Bilcross. Lade Motor Racing (LMR) planlegger å prøve bilcross i stedet for drag race. Denne planlegginga starta allerede i første kvartal 2015, med et møte med repre-

sentanter fra bilcrossklubbene på henholdsvis Melhus og Støren. Dette for å få mest mulig info om forskjellige sider av sporten.

Hovedargumentet for å bytte sportsgren er muligheten for ungdommene til å fortsette som utøvere i det miljøet de blir en del av, etter LMR periode er over. Bilcross er ansett som folkesporten innenfor motorsport, det er i den grenen de fleste starter og det er der utgiftsnivået er lavest. Vi har dermed et håp om at ungdommene våre kan fortsette på egen hånd.

I tillegg så er bilene som man bruker mindre kompliserte enn dragracebiler. Finishen på bilcrossbiler og det tekniske reglementet ligger også på et langt lavere nivå enn i dragracing. Vi har derfor tro på at ungdommene i større grad kan jobbe og bygge kjøretøyene selv og på denne måten oppleve enda større mestring enn tidligere.

En annen årsak til at vi vil forsøke bilcross er også å redusere kostnadene for LMR. Vi ser for oss at bilcross vil medføre langt lavere forbruk og investeringer enn drag race. En annen grunn er at de siste tre årene så har Gardermoen vært vår nærmeste bane. Dette medfører følgelig store kostnader både på transport, kost og losji i tillegg til at vi ofte må reise en dag i forveien av løp. For å kjøre bilcross så har vi tilgang på 5 baner bare i Trøndelagsregionen og planlagte løp blir gjennomført selv om det regner. Nærheten til baner medfører også at vi kan delta på treninger, samt leie bane for å trene alene med de som syns det er for skremmende å debutere som racingfører foran andre.

En annen fordel ved at reiseveien blir kortere er at det blir lettere for foreldrene å komme og se på ungdommene når de skal konkurrere.

Etter at drag race sesongen var over så har vi investert i tre Volvo 740. Dette er en solid bil som er enkel i oppbygningen og har en motor som har en enkel konstruksjon. I tillegg så er deletilgangen grei både på nye og brukte deler. Som eksempel kan vi nevne at vi i en svensk bygd bare to timers kjøring fra Trondheim fikk tak i to debiler for 2500,- skr. inklusive mva. Å demontere debiler er også en bonus i forhold til å lære å "mekke". De fleste er i stand til å demontere brukbare komponenter med litt veiledning, altså en lav terskel i forhold til å oppleve mestring.

Miljøterapi. *Lade Motor Racing* er først og fremst et sosialpedagogisk tilbud til motorinteresserte ungdommer, som av ulike årsaker ikke finner seg til rette i de ordinære fritidstilbudene. Dette medfører at vi kontinuerlig jobber med at alle skal trives og oppleve mestring. I tillegg til å være gode voksne rollemodeller og ta opp ulike problemstillinger ved behov så har vi det siste året hatt et spesielt fokus på språkbruk og høflighet. Hvordan sjargongen skal være for at alle skal trives har vært et tema som vi har tatt opp hyppig. Vi føler at vi har lyktes med dette. Vi opplever at kjeftbruk og bannskap har blitt redusert.

I tillegg så har to av ungdommene tatt imot tilbudet om kognitiv terapi og to andre har hatt strukturerte enesamtaler med litt ujevne jevne mellomrom, noe som også påvirker miljøet i hele ungdomsgruppa.

To av ungdommene har vi også fulgt på videregående skole i samarbeid med rådgiver.

Turer. *Lade Motor Racing* har vært på 3 turer i 2015, første tur gikk i mai gikk til Gardermoen "Spring Nats" andre turen gikk i juni til Orsa i Sverige "Midsummer Run" og den siste og den siste gikk i september på Gardermoen "Drag finals". To av de tre stevnene har gått over tre dager, slik at vi har vært på reise fra torsdag til natt til mandag.

Det å dra på tur med ungdommene fra Lade motor racing har vært en gulrot til ungdommene gjennom høsten og vinteren, dette har hatt en stor betydning for aktiviteten på *Lade Motor Racing*, de har jobbet godt gjennom høst og vinter så bilene og sykler skulle være klar til "race".

Det å dra på tur krever mye arbeid på forhånd, hver enkelt ungdom får forskjellige oppgaver før vi dra av gårde. Alt skal pakkes og gjøres klart, biler og utstyr skal på plass i laste bil og på tilhenger, det må passes på at alt vi trenger er plass og er med. Det har vært 6-8 ungdommer med pluss 3 voksne.

Vi drar av gårde med en minibuss med tilhenger, ungdommer i bussen og en bil på hengeren, lastebilen er fylt med to biler, en firehjuling og motorsykkkel samt alt annet utstyr vi trenger på turen. Ungdommene gjør en kjempejobb før vi legger av gårde på turene.

Ungdommene har vært veldig gode å ha med og de viser en glede og tålmodighet på disse turene, selv om vi må understreke at de sitter trangt og vi kjører ca. 50 mil en vei på disse turene. Ungdommene viser en stor glød og de tar ansvar når vi kommer frem til de forskjellige stevnene. Ungdommene har hatt en fin måte å være på og tatt vare på hverandre.

Ungdommene starter tidlig på høsten og spørre når vi skal på tur og hvor. Dette viser at de som har vært med før overfører gleden til de nye som har startet på høsten. Så denne gulroten er det viktig at vi bruker aktivt i fremtiden.

Vi satser på å få til like mange turer i 2016 som vi hadde i 2015.

Sinnemestring / Ny mestring (Brøset-modellen for de yngste...)

Uteseksjonen hadde i 2015 tilbud om sinnemestring for ungdom. 3 ansatte fra uteseksjonen er utdannende sinnemestringsterapeuter etter Brøset-modellen. Sinnemestringen er basert på kognitiv terapi, og gir ungdom mulighet til å lære om egne sinnereaksjoner gjennom bevissthet på tanker og følelser som ligger bak uønsket atferd. Brøset-modellen er i utgangspunktet et gruppetilbud, men modellen er hos Uteseksjonen tilpasset slik at det kan gis som et individuelt tilbud.

I oppstart av sinnemestring gjennomføres det to kartleggingssamtaler med fokus på kartlegging av vold/sinne og innføring i sinnesirkelen. Deretter gis det tilbud om ti treff, en gang per uke. Ut i fra ungdommens ønsker og behov involveres foreldre/foresatte eller andre viktige personer i ungdommens liv i sinnemestringen. Noen er også henvist til ekstra oppfølging fra Uteseksjonen eller til samtaler med psykolog.

I første halvdel av 2015 hadde Uteseksjonen 2 terapeuter tilgjengelig, da den tredje var i svangerskapspermisjon. Fra mai 2015 var det 3 terapeuter tilgjengelig med tilbud om sinnemestring. Hver ungdom får oppfølging fra to terapeuter som følger hele behandlingen.

Henvisningene kommer fra offentlige samarbeidspartnere som f. eks Barne- og familietjenestene på bydel, Stavne arbeid og kompetanse, politiet, skole m.fl. Flere ungdommer har også selv tatt direkte kontakt med Uteseksjonen enten etter informasjon fra nettet eller gjennom vårt oppsøkende team på gata.

Det ble kun gitt tilbud om individuell sinnemestring, og vi mottok i 2015 totalt 18 henvisninger og vi ser at det er en økning i antall henvisninger. Totalt var det 15 ungdommer som benyttet seg av tilbudet hos Uteseksjonen, 5 jenter og 10 gutter. 3 ble på grunn av alder og kapasitet i Uteseksjonen, henvist til Sinnemestring hos Stavne arbeid og kompetanse.

Tilbudet videreføres i 2016.

HAP – Hasjavveningskurs

Uteseksjonen har 5 ansatte som er utdannet innen Hasjavveningskurs. Kurset bygger på ungdommens egne opplevelser med å bruke cannabis. I tillegg vektlegges erfaringer og fakta om hvordan bruk kan påvirke den enkelte ungdom fysisk, psykisk og sosialt. Gjennom kognitiv terapi, ikke-dømmende og anerkjennende tilnærming, samt utforskning av ambivalens, egen motivasjon og individuelle forløp, så er dette en metode som har vist seg å ha god effekt på mange av de som har ønsket tilbudet. Selve programmet går over 8 uker, men det er vanlig med 1-2 kartleggingsamtaler i forkant. Ungdommen møter terapeuten minst en gang i uka, og det er faste tema som blir gått igjennom.

Hasjavveningsprogrammet kan brukes som et gruppetilbud, men på bakgrunn av erfaringene Uteseksjonen har med de yngste brukerne så har vi besluttet å tilby et individuelt tilbud. Uteseksjonen har ikke gått ut og reklamert for tilbudet vårt i 2015 på bakgrunn av begrenset kapasitet. HAP er ressurskrevende, og de ansatte må ha god tid til forberedelser og gjennomføring.

I 2015 har Uteseksjonen fått henvist 13 ungdommer i alderen 15 til 23 år. Dette har kun vært gutter. Henvisere har vært ungdommen selv, foreldre, NAV, Politi, Barne- og Familietjenesten og spesialisthelsetjenesten. 5 ungdommer startet opp med HAP og 3 fullførte hele kurset.

Vi ser fortsatt utfordringen ved at flere av ungdommene har behov for ytterligere hjelp på andre områder i livet sitt. Vi tenker derfor at i 2016 skal vi forbedre kartleggingssamtalene i forkant av oppstart for å vurdere om de trenger annen oppfølging i tillegg til Hasjavveningskurset eller om utfordringene er så store at de bør henvises videre.

I tillegg skal to ansatte delta på den nasjonale konferansen for Hasjavvenning i Kristiansand 10.februar, og vi kommer fortsatt til å være en del av Cannabisnettverket i regi av Kompetansesenteret, Rus – Midt.

Hvem, Hva, Mann – Guttegruppa

– et sosialfaglig aktivitetstilbud for gutter med minoritetsbakgrunn.

Guttegruppa har i 2015 bestått av en hard kjerne på 10 gutter fra 10 ulike land i alderen 18 til 21 år. I tillegg har det vært med 5-6 ulike kompisar, som har fylt opp ved lite oppmøte. Vi har hatt 40 samlinger med vanlig trening og mat, cuper og juleavslutning, med et gjennomsnitt på 7.7 gutter pr gang.

Det som de fleste guttene i gruppa har til felles er store utfordringer med å fullføre videregående skole. Mange har droppet ut og prøvd på nytt, opp til flere ganger. Mange har fått hjelp til å finne seg alternative gjøremål på dagtid, som ordinær jobb eller praksisplass i samarbeid med NAV. Et par av guttene har klart å skaffe seg jobb selv. Vi har ofte hatt samtaler rundt det å skaffe seg jobb, hva er lurt å gjøre og mange har fått hjelp til å skrive CV er og jobbsøknader.

Andre tema i samtaler har vært oppvekst i hjemlandet og flere fortalte om at de ble slått av sine foreldre og det ble en god diskusjon om det er greit å slå barn som en del av oppdragelsen. Det har også vært snakket mye om illegal rus, ISIS, likestilling, situasjon i hjemlandet, jobb, skole, adferd på skole, oppdragelse jenter vs gutter, kjønnsroller, veiledning i forhold til det norske samfunnet med mer.

I årets siste cup opplevde vi at en av våre spillere slo ned en motspiller i en Cageball-turnering på 3T. Dette resulterte i utestengelse for ungdommen fra cupen og han ble anmeldt for forholdet. Saken ble sendt over til Konfliktrådet og han har fått tilbud om samtaler om sinneproblematikk og har takket ja til det. I samtaler og diskusjoner om det som skjedde i cupen tok alle i gruppa sterkt avstand fra det som skjedde. De var tydelige på at det å slå ned en motspiller var å gå langt over streken og ikke har noe på en fotballbane å gjøre og at vi må tåle at det spilles fysisk.

Vi voksne har bidratt sterkt til å motivere for å fortsette skolegang for en av guttene som går på høyskole. Flere av guttene har fortalte at guttegruppa har vært det eneste faste de hadde å gjøre i løpet av uka. Vi voksne har vært sparringspartnere for utsagn og holdninger guttene har og vi har korrigert ved uønsket/uartig adferd. Guttegruppa har også bidratt til at gutter som har falt ut av organisert aktivitet får trent sammen med noen.

Det er en tillitserklæring fra guttene at de kaller oss voksne for bror, pappa og onkel

Ungdomsoppfølging/ Ungdomsstraff i regi av Konfliktrådet

Uteseksjonen (USIT) deltar som en av de faste aktøren i koordineringsgruppa for oppfølgingsteam og Ungdomsstraff. USIT ivaretar gjennom dette Trondheim kommunes forpliktelser ovenfor Konfliktrådet i arbeidet med unge straffedømte. Trondheim kommunes bidrag i KOG er todelt, man ønsker å bidra til utviklingsarbeidet rundt hvordan behovene til unge straffedømte bør, og kan møtes på best mulig gjennom det tverrfaglige arbeidet som blir gjort i de ulike oppfølgingsteamene og ungdomsstraffene som til enhver tid gjennomføres. Den andre delen handler om å kunne gi en oversikt over hvilke tilbud kommunen kan sette inn eller har satt inn rundt de ungdommene som får denne straffereaksjonen. (se vedlegg 2)

I 2015 hadde politiet en uttalt satsning på å avdekke narkotikabruk og salg av narkotiske stoffer blant ungdom. En del av dette arbeidet ble organisert under en operasjon som ble kalt OP George. Dette førte til at mange ungdommer ble brakt inn i arrest og siktet for mindre og større narkotikakriminalitet, det meste gikk på bruk, besittelse og salg av cannabis. Dette førte til at Konfliktrådet fikk oversendt mange saker som de ønsket avgjort i konfliktråd med utstrakt bruk av ungdomsoppfølging. Dette førte til at Uteseksjonen ble spurt om å delta i en koordineringsgruppe som bare skulle konsentrere seg om de sakene som omhandlet narkotikarelatert kriminalitet, både for ungdommer under og over 18 år. Målsetningen til denne koordineringsgruppa var å komme raskt i gang med oppfølging og koble på riktige hjelpeinstanser der det var et behov. Denne koordineringsgruppa har hatt et møte hver fjerde uke, og vil fortsette utover i 2016.

Når det kommer til det direkte arbeidet som pågår i de ulike oppfølgingsteamene eller ungdomsstraffene har USIT i 2015 deltatt i 16 av 32 saker som ble gjennomført eller avsluttet i løpet av 2015. USIT deltar da med ansatte som har spisskompetanse på arbeid med kriminell ungdom. Kriminaliteten favner et vidt spekter fra narkotika og vinningskriminalitet til væpnet ran. USIT opplever at en slik spisskompetanse er veldig godt mottatt av Konfliktrådet og Politiet. USIT ønsker på sikt og ytterligere styrke sin kompetanse på dette feltet.

Forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme – uansett fløy...

«Radikaliserings handler om smerte.»

Om flerkulturelt arbeid

Ute-seksjonen i Trondheim har lang erfaring innen flerkulturelt sosialt arbeid gjennom et godt etablert, og omfattende kjennskap til minoritetsungdomsmiljøer i Trondheim by. Ute-seksjonen har i en årrekke hatt prosjekter rettet spesielt mot denne gruppa: eksempelvis jentegrupper og guttegrupper. Det flerkulturelle perspektivet i arbeidet vårt er også en integrert del av det daglige oppsøkende arbeidet og i individuelt oppfølgingsarbeid. Målet med dette er integrerings arbeid. Dette gjøres gjennom forebygging av utenforskap, risikoatferd og andre former for marginalisering.

Innsats mot radikaliserings og voldelig ekstremisme

De ansatte i Ute-seksjonen har kunnskap om forebyggende arbeid opp mot *radikaliserings og voldelig ekstremisme* og har kjennskap til den nasjonale og lokale veilederen, samt tiltaksplanen utarbeidet av Trondheim kommune, politiet og PST.

Ute-seksjonen er aktiv i arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme, i samarbeid med Trondheim kommune ved SLT koordinator. Samarbeidet handler om oppfølging av konkrete bekymringsmeldinger samt implementering av den lokale handlingsplan. Ute-seksjonen har spesielt fokus på dette området og har løpende samarbeid om dette med RVTS -Midt (Ressurssenter om Vold, Traumatisk stress, og Selvmordsforebygging).

Som et ledd i Trondheim kommunes arbeid med forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme er det opprettet en prosjektstilling tilknyttet til Ute-seksjonen. Den ansatte skal sammen med Politiet, PST og Trondheim kommune samarbeide med frivillige lag og organisasjoner og bidra i det helhetlige forebyggende arbeidet. Personen vil inneha spisskompetanse som benyttes til informasjonsarbeid/fenomenkunnskap og dialog- og familiearbeid ved bekymring for ungdom i mulig begynnende radikaliseringsprosesser.

Samtlige ansatte var deltakere på en konferanse om forebygging av radikaliserings i regi av RVTS som ledd i kompetansehevingstiltak på området radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Ute-seksjonen har vært i kontakt og jobbet med 6 ungdommer i alderen 15-22 år hvor det har vært bekymring om mulig radikaliserings. Av disse er det lik fordeling mellom unge gutter og jenter. Det ble utviklet et godt samarbeid med to større videregående skoler og resultatet ble flere gode dialoger og drøftinger omkring bekymringer for enkeltungdommer. Det har også kommet en henvendelse fra en av ungdomsskolene og et faglig samarbeid med feltet for enslige mindreårige flyktninger er startet opp. I møter med konfliktråd og forebyggendegruppa i Politiet har tematikken også vært diskutert.

HKH – en oppfølging av kartlegging av gutteprostitusjon i Trondheim og Sexologisk rådgivning – informasjon og foredrag- deltagelse i arbeidsgrupper

Ungdomsundersøkelsen "Ung i Trondheim", også kalt Ungdata, gjennomføres hvert 4. år. Det er en spørreundersøkelse som er konstruert for å gi en oversikt over helse og atferd blant ungdommene i Trondheim. Høsten 2013 ble det benyttet spørsmål i Ungdata som er like for ungdomsundersøkelser i flere deler av Norge, og som dermed gir sammenlignbare data. I tillegg til spørsmålene fra Ungdata tok undersøkelsen i Trondheim med spørsmål om erfaring med salg av sex.

Til sammen svarte 8042 elever fra ungdomsskolen og videregående skole på spørsmålene i Trondheim. Konklusjonen var at det var en positiv utvikling på de fleste områder selv om en betydelig andel av elevene har utfordringer med sin psykiske helse. På spørsmål om elevene noen gang har utført seksuelle tjenester mot betaling svarte 5 % av guttene "ja". For jentene var det tilsvarende tallet 1,6 %.

Mer enn 200 gutter svarte at de har solgt seksuelle tjenester, men det var lite kunnskap om hvordan dette hadde foregått. Er dette en ensartet gruppe, hva er motivene og hvem er kjøperne? Dette var spørsmål som meldte seg etter presentasjonen av undersøkelsen. Uteseksjonen i Trondheim ønsket å se nærmere på dette fenomenet ettersom vi var usikre på hvordan disse tallene skulle tolkes. Selv om vi til tider har hatt kontakt med unge gutter som har fortalt om salg av sex, ble også vi i Uteseksjonen overrasket av hvor høye tallene var.

Hurtig kartlegging og handling (HKH) er en tilnærming som er basert på Verdens helseorganisasjons Rapid Assessment & Response (RAR), en metode for rask kartlegging av helseproblemer og identifisering av behov for tiltak. Den er bearbeidet og tilpasset til sosialfaglig arbeid i Norge av KoRus vest Bergen (Bergensklinikkene 2014). I Trondheim fikk Uteseksjonen bistand og veiledning av KoRus (Kompetansesenter rus - Midt- Norge). Valg av metode ble gjort ut fra muligheten til å utføre den innen rimelig tid og på grunn av praktisk anvendelighet av resultatene.

Rapporten ble publisert i april 2015. Den ble behandlet i formannskapet på høsten 2015 og Uteseksjonens handlingsplan ble tatt til følge. Uteseksjonen ble gitt oppdraget med å følge opp arbeidet med unge som selger eller bytter sex i Trondheim kommune, og det ble nedsatt en arbeidsgruppe i regi av USIT og Lærings- og mestrings-senteret for å tilby opplæringspakker til ansatte i Trondheim kommune. Så langt har det vært avholdt fagdager for Barne- og familietjenestene på alle fire bydeler, og det er planlagt fagdager for kulturhusene i løpet av våren 2016. Arbeidsgruppen har også klart å få inn et forsterket seksualopplysningsopplegg i ungdomskolens årsplan som starter på høsten 2016. Dette vil være for 8. klassinger i hele kommunen, og bygger på kursopplegget www.determittvalg.no

Uteseksjonens psykolog er tilstede på HFU – Helsestasjonen for Ungdom hver onsdag, noe som avhjelper HFU ifht samtaler og viderehenvisninger, og samtidig gjør veien inn til videre samtaler og oppfølging av USIT svært kort.

I tillegg har Uteseksjonen sendt en ansatt på etterutdanning i sexologisk rådgivning, for å gi oss et kompetanseløft på arbeidet med unges seksualitet.

Uteseksjonen har også fått plass i det nasjonale prostitusjonsnettverket. I 2016 vil nettverkets årlige konferanse finne sted i Trondheim.

Uteseksjonens rapport kan lastes ned på Trondheim kommunes nettsider på følgende link: www.trondheim.kommune.no/content/1117749812/Gutteprostitusjon-i-Trondheim---en-kartlegging

Samarbeid med andre, - en nøkkel til endring og et bidrag til suksess..

Uteseksjonen i Trondheim har som et uttalt mål for vår virksomhet at vi skal være gode samarbeidspartnere med andre som jobber med ungdom. Vi skal være på tilbudssiden både med tanke på egne tiltak og hele tiden være interessert hvordan man sammen kan skape det beste tilbudet til målgruppa. Hovedmålsetningen med vårt arbeid skal alltid være det beste for barnet / ungdommen og for familien. Alle kan ikke være like gode til alt, men det er når man samarbeider og koordinerer tjenestetilbudet at man kan øke sjansen for at ungdommene nyttegjør seg den hjelp de blir tilbudt. Det å anerkjenne andres erfaring og kompetanse er med på å kvalitets-sikre tilbudene som blir gitt og det øker også mulighetene at man kan gi riktig hjelp til riktig tid. Det er også viktig at de som jobber i praksisfeltet kan informere og spre kunnskap om hva som skjer i miljøene og melde fra om det som skjer til kommuneledelse og lokalpolitikere. Dette skaper en nødvendig maktbalanse og jo nærmere man er brukerne av tjenester jo bedre rustet er man for å yte god bistand. For å nå dette målet er USiT med i ulike samarbeidsfora, noen er midlertidige, mens andre er faste fora med faste deltagere. USiT er representert i alle *SLT-foraene* på bydel som er koordinert av SLT-koordinator i kommunen sammen med ungdomskoordinator på de fire bydelene. Målet med SLT-foraene er å samle alle som jobber med ungdom på hver enkelt bydel for å kunne dele informasjon om hva som skjer, eller håndtere ulike utfordringer sammen. USiT er også representert i et fora som kalles Gateforum der SAMUR (Samhandlingstiltak for unge rusmisbrukere 18-23 år), Helseteamet, 22B og Barnevernvakta. Hovedmålsettingen med forumet er at de som jobber på gata eller i forbindelse med gata er oppdatert på hvordan gatebildet er og hva som skjer. Gateforum har også hatt oppdrag ifht informasjon til skoler og andre som ønsker å vite noe av det som skjer i Trondheim sentrum.

K23

USiT deltar med en fast representant i koordineringsmøtene i en gruppe som skal møte utfordringene med unge kriminelle/ voldsutøvere mellom 18 -23 år. Målet er å få de unge ut av voldsaktivitet og ut av det kriminelle miljøet / nettverket de er en del av. K23 er et samarbeid mellom barnevernet, Helse og velferdskontorene, NAV, kriminalomsorgen, Politiet, Stavne Arbeid og kompetanse og St Olavs Hospital avd. Psykisk helsevern. Veien inn i prosjektet er en bekymringsmelding fra politiet til kommunen og målet er å kunne gi et koordinert og tverrfaglig tilbud raskt for å redusere gjentakelsesfare og hindre en eskalering av den kriminelle aktivitet.

Når det gjelder alt arbeid som skjer i USiT så har vi tett samarbeidsforhold til forebyggende gruppa hos politiet. Det er ikke faste møtepunkt, men stor grad av uformell kontakt når det gjelder målgruppa med det mål om å kunne være til hjelp når ting blir vanskelig.

USiT deltar også i ulike kompetansefora i regi av KORUS Midt ved St Olavs Hospital, blant annet det som kalles Nettverkssamling rus og Cannabisnettverket der målet er å samle de som jobber i rusfeltet for å spre informasjon og tilby kompetanseheving blant annet ved å gi tilgang til nyere forskning og kartlegginger. På bakgrunn av deltakelse i disse foraene har USiT også tatt initiativ til å knytte tettere kontakt med voksentjenestene som Helse og velferdskontorene, NAV, Enhet for psykisk helse og rus og spesialisthelsetjenestene for å øke bevisstheten av målgruppas behov i en overføringsfase til disse tjenestene. Dette er et arbeid som er pågående, men vi kan allerede se at ved å møtes for å bli kjent med hverandre har økt mulighetene for å bedre tjenestene og nå brukerne tidligere. Særlig de i alderen 18 -25 år som Uteseksjonen møter og som voksentjenestene har meldt om er en vanskelig gruppe å nå. Det er et mål i seg selv å kunne øke systemforståelsen for hverandres ansvarsområder er noe som kan føre til at brukerne opplever å få riktig hjelp.

Uteseksjonen og Ungdomstjenestene på bydel

USIT mener det er viktig at det oppsøkende sentrumsarbeidet henger sammen med det arbeidet som gjøres på de bydelsvise barne- og familietjenestene. Alle ungdommene som USIT treffer i sentrum er hjemmehørende i en av de fire bydelene. En del av dem er allerede kjent for familietiltak på sin bydel, enten via meldinger fra skole eller foreldre eller ved at de har en åpen barnevernssak.

USIT har ved hjelp av rådmannen formalisert et samarbeid med ungdomskontaktene ved familietiltak på alle de fire bydelene. Samarbeidet innebærer i første omgang å finne en felles arena for å bli kjent gjennom å løse arbeidsoppgaver sammen. Her har oppsøkende arbeid i sentrum på dag og kveldstid vært et naturlig valg. USIT har så langt i 2015 hatt svært gode erfaringer med og felte sammen med ansatte fra bydel på kveldstid. Dette har gitt ansatte ved USIT et unikt innblikk i arbeidshverdagen til ansatte på familietiltak og vise versa. I tillegg har USIT fått tilbakemeldinger på at det har gitt bydel et innblikk i ungdomssituasjonen i sentrum som er nyttig i oppfølgingsarbeidet som drives på familietiltak.

Storbynettverk

Storbynettverket er et forum der ledere og mellomledere fra de største tjenestene innen oppsøkende sosialt arbeid i Norge møtes to ganger i året. Vertskapet for nettverket går på rundgang og i 2015 har vi vært i Bergen og Tromsø. Trondheim er vertskap våren 2016. Storbynettverkets mandat er uformelt, men målsetningen er å få til en utveksling av informasjon om utviklingstrekk i byene og der ny kunnskap på feltet kan deles og utvikles. God praksis er overførbart og det er viktig å kunne sammenligne tjenestene og hente inspirasjon for å øke kvaliteten. Det er også et mål om at de største byene kan gå i front for å styrke de oppsøkende tjenestene i de mindre byene/ tettstedene og sørge for mer robuste tjenester for målgruppa. Dette gjelder både når det gjelder å utøve et politisk press på lokalpolitikere og spre informasjon om hva tjenestene kan tilby og viktigheten av at de finnes. Storbynettverket består av byene Oslo, Bergen, Stavanger, Drammen, Tromsø, Trondheim og en representant fra bydelsutekontaktene i Oslo. Fagleder og teamleder for det oppsøkende teamet deltar som Trondheim Kommunes representanter inn i nettverket.

Innspill fra samarbeidspartnere om samarbeidet med USiT

«Helseteamet har i 2015 hatt tettere samarbeid med Uteseksjonen enn tidligere år. Årsaken er at ved å samarbeide med Uteseksjonen vil vi i Helseteamet ha mere oversikt og innsyn blant ungdom, som lefler med rus. Det er avgjørende at dette samarbeidet fungerer optimalt - også for å forebygge overdoser. Vi er meget fornøyd med samarbeidet hittil, og ser fram til enda tettere samarbeid i 2016.»

«BFT Lerkendal har bistått og samarbeidet med Uteseksjonen siden før jul. Dette har vi opplevd som svært positivt og nyttig. Spesielt har dette omhandlet kunnskap og kompetanse utveksling, samt fått innblikk i oppsøkende metodikk. Rent sosialt har også dette vært svært positivt. Når det gjelder muligheten for å kunne treffe ungdom fra Lerkendal så har vi gjort dette ved noen anledninger, noe som har gjort det enklere for oss å treffe ungdom fra vår bydel eksempelvis på hjemskolen på et senere tidspunkt. Alt i alt er vi svært fornøyd med samarbeidet med USiT.»

«SAMUR har et tett samarbeid med Uteseksjonen, og er en av våre viktigste samarbeidspartnere. Dette gjelder både i enkelt saker og i forhold til situasjonen 'på gata'. Et av formålene med SAMUR er å sikre overgangen fra 'barne-' til 'voksen-tjenesten'. Dette arbeidet hadde vært svært vanskelig uten den tette dialogen og samtidigheten vi kan ha i enkeltsaker med Uteseksjonen.

Summen av den informasjonen Uteseksjonen, Helse- og overdose teamet, 22B og SAMUR innehar kan si noe om tendenser og trender i miljøet. Den gatenære kunnskapen til Uteseksjonen er helt avgjørende for SAMUR sitt arbeid og hvordan vi rigger vår tjeneste. Uteseksjonen bidrar til at 'voksen-tjenesten' lettere kommer i kontakt med ungdom som er vanskelig å komme i posisjon i forhold til.

SAMUR benytter også kontorfasiliteter i Dronningensgt. ved behov. Dette er viktig for at SAMUR skal få møtt en del av de ungdommene tiltaket betjener. I løpet av året har vi også benyttet oss av at Uteseksjonen er ute på kveld, og har bistått oss i forhold til å se etter ungdom vi er bekymret for.»

“Jeg er kanskje den som er ferskest i samarbeidet med dere, likevel har jeg rukket å jobbe mye med dere og må kunne bruke det du sier, uten dere hadde jeg aldri klart å gjøre en så god jobb 😊

Dere dekker et stort felt som dekker mange av behovene for ungdommene som gjør det viktig å ha dere med i oppfølgingsteam. Dere er tilgjengelig for drøfting av tiltak i de forskjellige sakene i ungdomsoppfølging / -straff. Ungdommene har stor tillit til dere og oppfølgingen dere tilbyr. Det at dere ikke slutter å følge opp ungdommene selv om en sak avsluttes fra vår side er en trygghet å vite/ha. Dere bidrar til utvikling i koordineringsgruppene som gjør at jeg lærer hver eneste dag 😊

For videre samarbeid i 2016 håper jeg at vi kan fortsette på samme måte som det har vært. Må si at HKH prosjektet virket meget spennende og at det er kjempe viktig at dere har kicket dette i gang! Ser fram til samarbeidet videre.» Sarmed Saify – Ungdomskoordinator, Konfliktrådet

Studenter – nyttig med ny energi og friskt blikk

Uteseksjonen har i 2015 hatt to studenter fra psykologistudiet ved NTNU og en student fra barnevernspedagogutdanninga ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Kommunen har et samarbeid med NTNU hvor vi tar imot andre års psykologstudenter i ukespraksis. Denne uken skal de skal få et inntrykk av hvordan psykologene i kommunen arbeider. Vi har hatt to psykologstudenter som har fått et innblikk i psykologens arbeidsoppgaver. De har også deltatt i oppsøkende arbeid en kveld hver. De ansatte har også hatt anledning til å vise dem noe av det øvrige arbeidet som foregår i Uteseksjonen blant annet med besøk hos Lade motor og gjennom presentasjoner av de andre tiltakene som Uteseksjonen organiserer. Vi tror og håper psykologstudentene har hatt en interessant uke hos oss. Uteseksjonen hadde også en forespørsel fra en psykologstudent om hovedpraksis (seks måneder) i Uteseksjonen, men vi ble dessverre ikke godkjent som praksisplass da det ble ansett som litt for sårbart med veiledning ettersom vi kun har en psykolog hos oss. Vår psykologspesialist har også tatt på seg oppdraget med å veilede andre kommunale psykologer i deres spesialisertutdannelse, dette har en varighet på ett år. Veiledning til spesialistoppgaven er en av arbeidsoppgavene som vår psykologspesialist innehar og tar jevnlig slike oppdrag som en del av sin funksjon som psykologspesialist innen samfunnspsykologi.

Studenten fra barnevernspedagogutdanningen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag var hos Uteseksjonen i 3.års praksis. Den består av 3 måneder på høsten der studenten skal få ta del i det daglige virket. Han brukte mye tid på å gå oppsøkende på gata, fikk ta del i individuell oppfølging av ungdom og var en fast del av guttegruppa store deler av praksisperioden sin. Han har også vært på Lade Motor Racing og vært med ansatte på ulike samtaler, møter og fora. Han har selv skrevet følgende om sin periode på Uteseksjonen i Trondheim:

“Det har vært en svært spennende tid med mange og store og små utfordringer, som det å stå fremfor en videregående klasse og forklare dem hva Uteseksjonen er tre dager inn i praksis, til det å møte ungdommer på gata, i organiserte grupper og en og en. Det har vært en lærerik prosess der jeg har møtt ulike etiske dilemmaer som jeg ikke har vært forberedt på, og kjent på følelsen av å ikke vite hvordan man skal reagere i uvante situasjoner. Dette har igjen ført til refleksjon om hva som har skjedd, hva kunne vært gjort annerledes osv. og blitt en styrke for å være forberedt på at man ikke vet hva man møter på når man er ute på oppsøkende arbeid. Jeg har fått oppleve å bygge relasjoner til en gruppe ungdommer / unge voksne som har lært meg mye om kultur og kulturforskjeller samt gitt meg følelsen av innpass i gruppen. Uteseksjonens arbeidsmiljø er uten tvil det beste jeg har opplevd på arbeidsmarkedet der de inkluderer og bryr seg om hverandre og det har vært svært lett å få innpass i et særdeles humørfyllt arbeidsmiljø. Jeg har blitt tatt med på alt av møter med samarbeidspartnere og lært hvordan kommunens ulike sektorer samarbeider seg imellom. En praksisplass jeg kan anbefale alle på det varmeste!”

Uteseksjonen opplever at studenter gir oss nyttige blikk på jobben vi gjør. De er et viktig bidrag i forhold til å få ansatte til å sette ord på sine refleksjoner og begrunne de valgene man gjør. I mange tilfeller er det slik at også i arbeidet med mennesker så kan det gå litt på autopilot, og det å få spørsmål om hvorfor man gjør det man gjør utfordrer oss til å reflektere rundt hvorvidt vi gjør de riktige vurderinger og prioriteringene. Et annet aspekt er at ved å bringe nye mennesker inn i en organisasjon / arbeidssted så gir det ofte påfyll av energi, både ved at studentene er mer energiske, men også er med på å gi ansatte nytt faglig påfyll, som igjen kan føre til fornyet energi.

Framoverlent i 2016

Uteseksjonen i Trondheim har definert noen områder som vi allerede nå ser krever en spesiell innsats i 2016. Ungdomsmiljøet er imidlertid i stadig endring, og endringene skjer fort. Det er derfor viktig at en organisasjon som USiT hele tiden er i stand til å tilpasse sitt arbeid og sin arbeidsform til stadig skiftende utfordringer og miljøer. Imidlertid trenger en organisasjon også å være forutsigbar og ha langsiktige mål. En av de viktigste markørene vi har definert som kan si noe om USiT er på rett spor, er at vi blir etterspurt og oppleves som nødvendige – både av ungdommene, deres familier og av samarbeidspartnere.

Arbeidsoppgaver i 2016

USiT skal ha et større fokus på jentearbeid i 2016, der spesielt jenters helse i et forebyggende perspektiv blir lagt vekt på.

Vi skal fortsette med å heve kompetansen på å jobbe med gutter/jenter som selger sex. Dette for å styrke tilbudet vi reklamerer for på kommunens nettsted *Samtaletilbud til ungdom som selger seksuelle tjenester*.

USiT skal ha fokus på nye trender i ungdomsmiljøet. Den største del av innsatsen for det oppsøkende teamet i 2016 vil derfor være å bruke tid på å bli kjent med nye ungdommer som begynner å bruke sentrum som sin sosiale arena.

På grunn av stort tilfang av unge ungdommer i sentrum, samt henvisninger til USiT fra samarbeidspartnere om oppfølging av unge ungdommer uten annet hjelpetilbud, må USiT bli bedre til å avslutte og viderehenvise ungdommer vi har jobbet med lenge. Et viktig mål bør være å henvise ungdommer videre som er i behov av det, enten innenfor egen enhet eller til andre instanser.

Uteseksjonen i Trondheim har hatt behov for et registrerings- og databehandlings-system som er tilpasset vårt arbeid helt siden starten i 2014. I løpet av 2016 skal vi implementere SOMA som nytt system for alt lavterskelarbeid ved USiT.

Uteseksjonens tilgjengelighet og arbeidstid

Uteseksjonen i Trondheim har to ulike arbeidsplaner for å sikre at vi er tilgjengelig for målgruppa så mye, og så forutsigbart som mulig. Dette innebærer en vinterplan som er i perioden oktober – april der ansatte har to skift. Dagvakt er i tidsrommet kl. 08.00 -15.30 og fra kl. 13.00 - 20.30 mandag til fredag. Sommerturnusen i mai-september er mandag til fredag kl. 08.00 - 15.30 og kl. 15.00 - 23.00, og lørdag kl. 17.00 - 01.30. Vakttelefonen benyttes av samarbeidspartnere, pårørende og ungdommer som raskt ønsker å komme i kontakt med de som til enhver tid er på jobb på Uteseksjonen. I løpet av 2015 har vi også mottatt flere etterlysninger etter savnede ungdommer fra hjemmet eller med tilknytning til barnevernsinstitusjoner. Det er i slike tilfeller institusjonene selv som tar kontakt med oss på USiTs vakttelefon. Med vår kjennskap til ungdomsmiljøet i Trondheim sentrum, samt med vår kontinuerlige tilstedeværelse og tilgjengelighet, opplever vi å være naturlig samarbeidspartner for pårørende, samarbeidspartnere og institusjoner som leter etter ungdommer som er meldt savnet i Trondheim.

Uteseksjonen i Trondheim er også tilgjengelig på Facebook;
www.facebook.com/uteseksjonenitrondheim

Besøksadressen er Dronningens gate 1b, og vi ønsker og forsøker å formidle til de som har kontakt med oss eller har behov for kontakt skal ha lav terskel for å kunne komme innom. Det er mulig å komme innom uten avtale og hvis det ikke er noen som kan bistå, så vil vi finne et bedre egnet tidspunkt så raskt som mulig.

Vedlegg 1: Brev fra HOD

Landsforeningen for oppsøkende sosialt ungdomsarbeid LOSU
 Jonas Lies gate 29
 9009 TROMSØ

Deres ref	Vår ref	Dato
	15/2786-	12.11.2015

Svar på spørsmål om oppsøkende arbeid

Vi viser til deres henvendelse datert 28. september, hvor dere ber om hvordan det oppsøkende arbeidet skal ivaretas nasjonalt. Vi beklager sent svar.

Regjeringen vil satse mer på forebygging og oppsøkende virksomhet for utsatte grupper. Det er allerede igangsatt og under utarbeidelse en rekke arbeider som tar for seg denne tematikken, som Meld. St. 19 (2014-2015) Folkehelsemeldingen og Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste. Videre er dette et åpenbart tema for den kommende opptrappingsplanen for rusfeltet, hvor regjeringen allerede har signalisert at planens hovedoppmerksomhet skal rettes mot personer som er i ferd med å utvikle eller som allerede har etablert et rusproblem. Videre er det uttalt at hovedinnsatsen rettes mot kommunesektoren.

Det er derfor et stort politisk ønske om å lage politikk på dette feltet, samtidig er det viktig å erkjenne at ansvaret for oppsøkende tjenester er en oppgave for kommunene etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. I samsvar med kommunelovens prinsipper bygger helse- og omsorgstjenesteloven på at den enkelte kommune selv avgjør hvordan tjenesten skal organiseres ut fra lokale forhold og behov. Dette innebærer at det er kommunene som er ansvarlige for hvordan tjenestene organiseres og utføres. Departementet har derfor ingen instruksjonsmyndighet overfor kommunene i denne typen saker.

Postadresse Postboks 8011 Dep 0030 Oslo postmottak@hod.dep.no	Besøksadresse Teatargt. 9 www.hod.dep.no	Telefon* 22 24 90 90 Org.no. 983 887 406	Kommunetjenesteverdelings n	Saksbehandler Sandro Moe Melgahlris 22 24 82 71
--	--	---	--------------------------------	---

Vedlegg 2:

Det kongelige justis- og beredskapsdepartement
Det kongelige barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement
Statsrådene

Til kommuner og fylker

Deres ref

Vår ref
15/8237 - EVHE

Dato
06.01.2016

Ungdomsstraff og ungdomsoppfølging - Felles ansvar for gjennomføring

Regjeringen er opptatt av å gi ungdom en ny sjanse. Ungdom har et langt liv foran seg, og de må få muligheten til å rette opp egne feil. Ungdomsstraff og ungdomsoppfølging bidrar til nettopp dette. De nye straffereaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging trådte i kraft 1. juli 2014. Målgruppen er lovbrutere i alderen 15-18 år. Målet er at ungdommen kommer styrket ut av straffereaksjonen i stedet for å bli stigmatisert og påvirket i negativ retning. Gjennom tidlig innsats og koordinert bruk av fellesskapets ressurser, kan vi forebygge en videre kriminell løpebane for unge lovbrutere.

For å lykkes godt i arbeidet med å møte ungdommene med tydelige reaksjoner og god rehabilitering, har vi behov for at alle gode krefter lokalt trekkes sammen. Godt samspill mellom aktørene i straffesakskjeden og øvrige statlige og kommunale tjenesteytere, er en forutsetning for å kunne gjennomføre straffereaksjonene. Tiltakene og deler av oppfølgingsplanen gjennomføres lokalt ved hjelp av kommunale tjenesteutøvere som skole og barneverntjeneste, men også ved statlige og regionale aktører som spesialisthelsetjenesten og videregående skole.

I løpet av det første året har 239 ungdommer mellom 15-18 år blitt ilagt eller dømt til ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging. 203 ungdommer har fått ungdomsoppfølging og 36 er dømt til ungdomsstraff. Erfaringer så langt er at reaksjonene har bidratt positivt i mange ungdommers liv.

At ungdommene får en ny sjanse, har store økonomiske gevinster for samfunnet i

Postadresse: Postboks 8005 Dep, 0030 Oslo
Kontoradresse: Akersg. 59 Telefon: 22 24 90 90 Telefaks: 22 24 95 16
Org nr.: 972 417 785

Trondheim kommune
Barne- og familietjenesten Midtbyen
Postboks 2300 Sluppen
7004 Trondheim

www.trondheim.kommune.no

pi14703 • mars 2016
Layout og print: Grafisk senter, Tk

